

ПОВОЄННЕ ВІДРОДЖЕННЯ СКЛАДСЬКИХ ОБ'ЄКТІВ ЗГІДНО З НОВИМИ БУДІВЕЛЬНИМИ НОРМАМИ

Шкоропад Володимир, здобувач вищої освіти 4 курсу спеціальності 261 «Пожежна безпека»
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Науковий керівник: к.т.н., доцент Ференц Надія, доцент кафедри НІД та ПА ЛДУБЖД

В сучасному суспільстві зростає попит на різноманітну продукцію, збільшується важливість логістичної мережі, кількість складів також зростає, оскільки обсяг логістики збільшується, особливо у великих регіональних містах і мегаполісах. Однак, із початку збройної агресії РФ проти України ворог цілеспрямовано знищував такі об'єкти.

Повоєнне відродження України передбачає відбудову складських об'єктів логістичної інфраструктури як визначальних в логістичних системах торгових і виробничих підприємств. В Україні з 01.09.2022р. чинними є ДБН В 2.2-43:2021. «Складські будівлі» [1], які регламентують вимоги до проектування нових складських будівель та складських приміщень виробничих будівель, а також вимоги до їх реконструкції та капітального ремонту. Вимоги цих норм слід враховувати для холодильників і зерносховищ, будівель та споруд для зберігання сухих мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин та інших речовин.

Сучасний склад – це складна технічна споруда, яка складається з численних взаємопов'язаних елементів, має визначну структуру та виконує ряд функцій щодо перетворення матеріальних потоків, а також нагромадження, переробку і розподіл вантажів між споживачами.

На даний час налічується більше двадцяти класифікацій складів [2]. Залежно від функцій і різноманітних характеристик, їх класифікують за такими ознаками як: галузь логістики, учасники в системі логістики, форма власності, види продукції, умови зберігання, ступінь механізації, технічні характеристики приміщень, транспортна інфраструктура, класи, функції тощо.

Згідно ДБН В.2.2-43:2021 додаток А [1] складські будівлі класифікують за конструктивно-планувальними рішеннями, інженерними системами, площею забудови та позначають великими латинськими літерами А, В, С, D. Клас А – найвищий клас. Клас складської будівлі є одним із техніко-економічних показників проекту, який вказується у завданні на проектування.

До складських будівель класу А відносять будівлі, для яких виконуються такі умови: щодо об'ємно-планувальних рішень: прогін не менше ніж 22 м та крок колон не менше ніж 12 м; висота від рівня підлоги до низу несних конструкцій покриття не менше ніж 10 м; горизонтальна підлога, розрахована на навантаження не менше ніж 50 кПа, з протипиловим покриттям, розміщена на рівні $1,2 \pm 0,1$ м від рівня під'їзного майданчика навколо будівлі; наявність не менше одних воріт докового типу на кожні 1000 м² площі складської будівлі. Щодо інженерних мереж – наявність системи регулювання температурного режиму; системи пожежної сигналізації та автоматичної системи гасіння пожежі; системи вентиляції (механічна, природна чи змішана); системи відеоспостереження; наявність аварійного забезпечення електроживленням та тепловий вузол; оптико-волоконні канали зв'язку. Площа забудови території повинна становити не більше ніж 55 % від загальної території. Прилегла територія повинна бути обгородженою та освітленою. Необхідно влаштовувати майданчики для розміщення вантажних автомобілів і паркування легкових автомобілів та майданчики для маневрування вантажних автомобілів. У складах класу А повинні бути офісні приміщення та допоміжні приміщення (туалети, душові, підсобні приміщення, роздягальні для працівників).

Складські будівлі класу В за об'ємно-планувальними рішеннями – це одноповерхові або багатоповерхові складські будівлі із кроком колон не менше ніж 8 м та прогоном не

менше ніж 12 м. Підлога у них розрахована на навантаження не менше ніж 35 кПа та розміщена на рівні $1,2 \pm 0,1$ м від рівня під'їзного майданчика навколо будівлі, а висота від рівня підлоги до низу несних конструкцій перекриття чи покрівлі не менше ніж 6,0 м. У таких складах вимагається наявність не менше одного вантажопідйомного ліфта (підйомника) вантажопідйомністю не менше 3 т на кожні 2000 м² площі для багатоповерхової складської будівлі; а також наявність не менше одних воріт докового типу на кожні 2000 м² площі складської будівлі або рампи для розвантаження автомобільного транспорту. Щодо інженерних мереж – вимагається система опалення, система пожежної сигналізації та автоматична системи гасіння пожежі, система вентиляції (механічна, природна чи змішана), система відеоспостереження; наявність аварійного забезпечення електроживленням та тепловий вузол. Площа забудови території повинна становити від 55 % до 65 % загальної території, а прилегла територія повинна бути обгороджена та освітлена; наявність офісних приміщень; наявність допоміжних приміщень (туалети, душові, підсобні приміщення, роздягальні для працівників).

До складських будівель класу С відносять будівлі, для яких характерні такі об'ємно-планувальні рішення: утеплений ангар або виробнича будівля; підлога бетонна, асфальтована чи вимощена бетонною плиткою; висота від рівня підлоги до низу несних конструкцій перекриття чи покрівлі від 4,0 м; наявність вантажопідйомних ліфтів (підйомників) для багатоповерхової складської будівлі; рампа для розвантаження автомобільного транспорту; рампа для розвантаження автомобільного транспорту або ворота на рівні під'їзного майданчика. інженерні мережі: система опалення; система пожежної сигналізації та системи гасіння пожежі; система вентиляції (механічна, природна чи змішана). Площа забудови території складських будівель класу С становить 65 % до 75 % від загальної території. На прилеглий території повинна мати наявність майданчиків для розміщення та маневрування вантажних автомобілів; наявність допоміжних приміщень (туалети, душові, підсобні приміщення, роздягальні для працівників).

До складських будівель класу D відносять будівлі для яких виконуються такі умови: щодо об'ємно-планувальних рішень – неопалювана виробнича будівля, ангар чи підвальне приміщення; щодо інженерних мереж – наявність систем пожежної сигналізації та системи гасіння пожежі; система вентиляції (механічна, природна чи змішана); щодо площі забудови території понад 75 % до 85 % від загальної території; щодо прилеглої території – наявність майданчиків для маневрування вантажних автомобілів.

Якщо хоча б одну з умов, передбачених для класів А, В, С, не виконано, такий склад відносять до нижчого класу. Якщо склад не відповідає хоча б одній з вимог, зазначених для складських будівель класу D, то така складська будівля не підлягає класифікації за класом.

Складські будівлі та приміщення за вибухопожежною та пожежною небезпекою поділяють на категорії: А, Б, В, Д. Ступінь вогнестійкості складських будівель, залежно від категорії будівлі за вибухопожежною та пожежною небезпекою, кількості поверхів будівлі та площі поверху в межах протипожежного відсіку, приймається згідно з таблицею 1 ДБН В.2.2-43:2021 [1].

Таким чином, важливою умовою убезпечення логістичних складів, зниження ризику виникнення пожежі та зменшення її наслідків у разі виникнення є дотримання вимог щодо конструктивно-планувальних рішень, площі забудови, інженерних систем, зокрема, системи пожежної сигналізації та системи гасіння пожежі.

Література:

- 1.Складські будівлі : ДБН В 2.2-43:2021. [Чинний з 01.09.2022]. Київ: Державне підприємство "Укрархбудінформ", 2022. 24 с.
- 2.Петренко О. І., Сичков Д. О. Управління складською діяльністю промислових підприємств на логістичних засадах /О. І. Петренко, Д. О. Сичков // «Ефективна економіка». – 2017. – № 6.